

УДК 351.773

Л. В. Котенко
здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Актуальність дослідження. У сучасних умовах кардинальних соціальних перетворень, ускладнення політичного, господарського та соціально-культурного життя країни адміністративно-правове регулювання посідає особливе місце в системі правової регламентації виробництва та обігу лікарських засобів в Україні. Усі аспекти цих видів діяльності чітко врегулюються нормами права. Серед них слід відзначити норми, що визначають не окремі деталі, а найбільш загальні і важливі їх аспекти, які в силу цього набувають значення, зокрема, принципи публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні.

Теоретична основа дослідження. Під час підготовки дослідження було використано праці вітчизняних учених-адміністративістів, таких як В.Б. Авер'янов, К.К. Афанасьєв, Г.В. Атаманчук, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, М.Ю. Віхляєв, В.В. Галунько, В.М. Гаращук, Ю.В. Гаруст, З.С. Гладун, С.В. Діденко, Є.В. Додін, С.В. Ківалов, В.В. Коваленко, В.В. Ковальська, А.Т. Ковальчук, Т.О. Коломєць, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, А.С. Лагода, Є.О. Легеза, М.В. Лошицький, П.С. Лютіков, А.А. Манжула, Р.В. Миронюк, С.О. Мосьондз, С.С. Овчарук, І.Г. Орловська, Д.В. Приймаченко, Л.М. Руснак, О.Ю. Синявська, Є.Ю. Соболь, Л.І. Сопільник, С.Г. Стеценко, В.М. Столбовий, Н.П. Тиндик, Н.С. Федорук, О.І. Харитоновна, К.І. Чижмарь, А.Г. Чубенко, Р.В. Шаповал, М.К. Якимчук, Х.П. Ярмак та багато інших.

Питання діяльності органів публічного адміністрування досліджено у наукових працях О.Ю. Бобровської, І.А. Грицяка, В.Б. Дзюндзюк, Г.Б. Желеф, І.Б. Коліушка, К. Колесникова, Т.В. Кондратюк, В.В. Круглов, Н.М. Мельтюхова, М.І. Лахижа, М.А. Міненка, О.О. Світличного, Н.Г. Ревенко, Н.Ф. Філіпова, О.А. Шатилота і ін.

Утім і досі в українській правовій науці відсутнє комплексне наукове дослідження, присвячене поняттю принципи публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Принципи є провідною категорією в організації та діяльності всіх державних і громадських органів та організацій, де втілюється зміст функціонування цих органів і організацій через розкриття сутності органу, його основи, закономірності життєдіяльності, тенденції та потреби.

У теорії принцип (франц. *principe*, від лат. *principium* – начало, основа): 1) основні засади, вихідні ідеї, що характеризуються універсальністю, загальною значущістю, вищою імперативністю і відображають суттєві положення теорії, вчення, науки, системи внутрішнього і міжнародного права, політичної, державної чи громадської організації (гуманізм, законність, справедливість, рівність громадян перед законом тощо). Принципам притаманна властивість абстрактного відображення закономірностей соціальної дійсності, що зумовлює їх особливу роль у структурі широкого кола явищ. Принципи є джерелом багатьох явищ або висновків, що відносяться до нього, як дія до причини (принцип реальний) або як наслідки до підстави (принцип ідеальний); 2) внутрішнє переконання людини, що визначає її ставлення до дійсності, суспільних ідей і діяльності (наприклад, принцип правомірної поведінки) [1].

Словник іншомовних слів визначає принцип, як основне вихідне положення якої-небудь наукової системи, теорії, ідеології; засада; особливість, покладена в основу створення або здійснення чогось; переконання, норма, правило, яким керується хтось у житті і поведінці [2].

Суперечки про визначення поняття принципів тривають досить довго, проте зрозуміло лише одне, що засадничі ідеї можуть вважатись основними принципами права лише тоді, коли вони відповідають певним вимогам.

Ю. Битяк юридичну природу принципів розкриває як вихідні, об'єктивно зумовлені основоположні засади, відповідно до яких формується та функціонує відповідно система та її зміст. На його погляд, за межами соціальної активності та практичної діяльності суб'єктів принципи не можуть бути сформовані й закріплені, а тим більше реалізовані [3, с. 29]. У свою чергу В. Колпаков вважає, що принципи – це позитивні закономірності, пізнані наукою та практикою, закріплені у правових нормах, або узагальнення чинних у державі юридичних правил [4, с. 18].

Вдало обгрунтовує поняття принципів О. Бандурка: «Принципи – це вихідні, основні правила, норми діяльності для впровадження системи, управління загальними процесами» [5, с. 48].

Як стверджує М. Козюбра, принципи права, як і право, мають недержавне походження. Держава

долучилася до їхнього формування лише на певних історичних етапах правового розвитку, коли суто емпіричний процес правотворення та усна форма передачі правової інформації виявилися неспроможними забезпечити надійне нормативно-правове регулювання в умовах ускладнення суспільних відносин та їх зростаючого динамізму. У зв'язку з цим виникла потреба в письмовому вираженні правових норм і принципів у формі державних нормативних актів, які не обмежуються фіксацією існуючих типізованих відносин (правовідносин) і судових рішень, а намагаються, з одного боку, регулювати їх наперед, випереджаючи динамізм суспільного життя, що призвело до підвищення рівня абстрактності, загальності нормативних формулювань, а з другого – надати нормам і принципам права більшої визначеності, яка б усувала елементи суб'єктивізму при їх застосуванні [6, с. 144-145].

Принципи права не можуть бути зведені до зовнішньо виражених знакових форм, що існують незалежно від суб'єкта – людини, як і саме право – до замкнутої, логічно несуперечливої системи норм, сформульованих у законах та інших державних нормативних актах. Онтологічна природа принципів права набагато складніша. Як слушно зазначено у «Висновках та рекомендаціях з загальнонаціональної правничої дискусії» щодо принципів права, її неможливо адекватно пояснити з юридико-позитивістських теоретичних позицій [7, с. 90].

Кожна галузь права у своєму підґрунті має відповідні принципи. В адміністративно-правовій науці принципи визначаються як вихідні основні правила, керівні настанови, норми діяльності для впровадження системи управління загальними процесами [8, с. 32].

Професор В. Б. Авер'янов вважає, що принципи адміністративного права вказують на основні риси, сутнісні характеристики, зміст і призначення всієї галузі адміністративного права. Вони впливають або з окремих правових норм, або формулюються на основі групи норм даної галузі права і пов'язані з іншими принципами, що регулюють суспільну поведінку людей. Отже, існує сукупність різних принципів, котрі стають своєрідною перехідною площиною від права до норм етики і моралі в діяльності державних органів, площиною, яка з'єднує різні прояви суспільної свідомості з приписами права [9, с. 107].

Тому принципи адміністративного права можна визначити як основні ідеї, положення, вимоги, що характеризують зміст адміністративного права та відображають закономірності його розвитку, напрями й механізми адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.

Інакше кажучи, це поєднання норм, ідей та теорій, які покладені у основу існування адміністративного права. Думки адміністративістів зійшли-

ся на тому, що під принципами адміністративного права необхідно розуміти основоположні засади, на основі яких здійснюється відповідна управлінська діяльність щодо встановлення людьми правил поведінки, якими користуються різні суб'єкти управління, а також вони відображають об'єктивно існуючі зв'язки і залежність різних аспектів, елементів і сторін в таких відносинах.

Принципи державного управління – це об'єктивно зумовлені нормативні засади, що є своєрідним відображенням законів і закономірностей суспільного розвитку, соціальних потреб, цінностей, законів і закономірностей управління, головним чином закріплені в юридичних актах у вигляді керівних правил і норм поведінки, що відповідають цілям діяльності системи управління та визначають вимоги до системи, структури, організації та процесу управління [10, с. 48].

Н. Шура переконана, що головними принципами публічного адміністрування виступають: 1) верховенство права, тобто діяльність органів публічного адміністрування має здійснюватись виключно згідно із законодавчими та нормативними актами; 2) об'єктивність – максимальна безкорисливість у прийнятті адміністративних рішень, зокрема відсутність власних інтересів у різних справах; 3) пропорційність, тобто масштаби адміністративних рішень і способи їх реалізації мають відповідати цілям адміністрування; 4) незловживання владою – діяльність суб'єктів публічного адміністрування має здійснюватись тільки у межах, правилах і процедурах, які дозволені і чітко прописані в чинному законодавстві; 5) службова співпраця – надання допомоги різними відомствами під час підготовки адміністративних рішень; 6) ефективність – економне використання ресурсів під час прийняття рішень з адміністрування, мінімізація витрат на прийняття рішень; 7) субсидіарність – рішення суб'єктів публічного адміністрування мають реалізовуватись на тих рівнях, де їх виконання є найбільш ефективним; 8) «єдине вікно» – підготовка інформації на замовлення громадян, прийом скарг, пропозицій, відповіді на них на одному робочому місці з метою усунення непорозумінь, пов'язаних із бюрократизацією вирішення тих чи інших питань; 9) пріоритет державної політики – політика служить формою узагальнення та вираження інтересів окремих соціальних груп чи суспільства загалом; 10) зворотний зв'язок – забезпечення зворотної взаємодії органів публічного адміністрування із громадянами; 11) демократія – публічне адміністрування та управління здійснюються за згоди тих, ким управляють; 12) системний підхід – організація публічного адміністрування як системи, забезпечення її функціонування та розвитку; 13) централізм на демократичній основі – механізм делегування владних і управлінських повноважень

на підставі розділення центрів влади і прийняття рішень; 14) соціальна справедливість – поєднання принципу свободи підприємництва з принципом соціальної допомоги бідним прошаркам населення [11, с. 260–263].

Професор В. Галуцько вважає, що основними групами принципів належного врядування є: – принцип забезпечення участі в ухваленні рішень і належного реагування; – принцип відкритості і прозорості; – принцип добросовісності й етичної поведінки; – принцип ефективності, компетентності і спроможності; – принцип інноваційності та відкритості до змін; – принцип сталості та довгострокової орієнтованості; – принцип поваги до прав людини та культурної різноманітності; – принцип забезпечення соціальної згуртованості і підзвітності. Для характеристики наведених вище основних груп принципів належного врядування можуть використовуватися додаткові принципи [12, с. 43].

На підставі окреслених ознак ми можемо говорити про принципи публічного адміністрування як формально визначену, узгоджену систему основоположних засад, ключових ідей, які взаємопов'язані між собою та спрямовані на утвердження, забезпечення та захист суспільних цінностей у системі публічного адміністрування з метою задоволення публічного інтересу на підставі ефективної взаємодії між державою та громадянським суспільством.

Виходячи із специфіки сфери виробництва та обігу лікарських засобів, звернемося до нормативно-правових актів, в яких зафіксовані принципи державного управління.

Стаття 3 Конституції України визначила, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [13].

Базовий Закон України «Про лікарські засоби», який регулює правовідносини, пов'язані зі створенням, реєстрацією, виробництвом, контролем якості та реалізацією лікарських засобів, визначає права та обов'язки підприємств, установ, організацій і громадян, а також повноваження у цій сфері органів виконавчої влади і посадових осіб [14], проте принципи не визначає.

Відповідно до статті 4 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» основними принципами охорони здоров'я в Україні є: визнання охорони здоров'я пріоритетним напрямом діяльності суспільства і держави, одним з головних чинників виживання та розвитку народу України; дотримання прав і свобод людини і громадянина в сфері охорони здоров'я та забезпечення пов'язаних з ними державних гарантій; гуманістична спрямованість, забезпечення пріоритету загальнолюдських цінностей над класовими,

національними, груповими або індивідуальними інтересами, підвищений медико-соціальний захист найбільш вразливих верств населення; рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної і реабілітаційної допомоги та інших послуг в сфері охорони здоров'я; відповідність завданням і рівню соціально-економічного та культурного розвитку суспільства, наукова обґрунтованість, матеріально-технічна і фінансова забезпеченість; орієнтація на сучасні стандарти здоров'я, медичної та реабілітаційної допомоги, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом в сфері охорони здоров'я; попереджувально-профілактичний характер, комплексний соціальний, екологічний, медичний та реабілітаційний підхід до охорони здоров'я; багатоканальність її фінансування, поєднання державних гарантій з демонополізацією та заохоченням підприємництва і конкуренції; децентралізація державного управління, розвиток самоврядування закладів та самостійності працівників охорони здоров'я на правовій і договірній основі [15].

Звісно, не всі вказані принципи можна віднести до сфери виробництва та обігу лікарських засобів, проте такі принципи як: визнання охорони здоров'я пріоритетним напрямом діяльності суспільства і держави; рівноправність громадян, демократизм; дотримання прав і свобод людини і громадянина; забезпечення державних гарантій, слід віднести до принципів управлінської діяльності.

На нашу думку найбільш важливими у сфері публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів є наступні принципи:

1) пріоритетність виробництва та обігу лікарських засобів в рамках сфери охорони здоров'я.

Публічне адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів є реалізація прав та законних інтересів громадян у забезпеченні доступними та якісними безпечними лікарськими засобами та імунологічними препаратами, а також державний захист таких прав та інтересів від протиправних порушень та посягань невизначеного кола осіб.

2) пріоритетність людиноцентричного підходу під час виробництва та обігу лікарських засобів.

Цей принцип виходить із статті 3 Конституції України, де визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [13].

В основу адміністративно-правової доктрини має бути покладена людиноцентристська ідеологія, згідно з якою держава повинна, умовно кажучи, «служити» інтересам громадян (тобто діяти на «благо людини») – шляхом всебічного забезпечення пріоритету її прав, свобод та законних інтересів у сфері публічної адміністрації [16, с. 4–5].

Здійснення виробництва та обігу високоефективних та безпечних лікарських засобів має бути з метою забезпечення потреб населення ліками належної якості та в необхідному асортименті.

3) забезпечення необхідними лікарськими засобами соціально незахищених верств населення;

Соціальна функція держави проявляється, наприклад, наказом Міністерства охорони здоров'я України 05.02.2015 № 50 визначається організація роботи та діяльність комісії, створеної з метою прийняття рішення щодо необхідності у забезпеченні, продовженні або припиненні забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання, що закупаються за рахунок коштів державного бюджету, а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі гуманітарної допомоги, шляхом визначення необхідності в призначенні, відміні, перерозподілі зазначеній категорії громадян відповідних лікарських засобів та харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання [17].

4) забезпечення наявності, доступності, безпечності та якості лікарських засобів та державного регулювання ціноутворення цін на лікарські засоби;

Зупинимося на окремих аспектах даного принципу, яким мало приділено уваги вченими. Відповідно до статті 3 Закону України «Про лікарські засоби» з метою реалізації права громадян України на охорону здоров'я держава забезпечує доступність найнеобхідніших лікарських засобів, захист громадян у разі заподіяння шкоди їх здоров'ю внаслідок застосування лікарських засобів за медичним призначенням, а також встановлює пільги і гарантії окремим групам населення та категоріям громадян щодо забезпечення їх лікарськими засобами в разі захворювання [14].

Регулювання цін на лікарські засоби в Україні здійснюється відповідно до норм Закону України «Про ціни і ціноутворення», який поширюється на відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, органами, що здійснюють державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, які провадять діяльність на території України, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення [18].

Неякісні лікарські засоби, включаючи ті, термін придатності яких закінчився, підлягають утилізації та знищенню [14].

5) забезпечення відкритості та прозорості управлінських процесів та процедур під час виробництва та обігу лікарських засобів;

Відсутність ясності регулюючих процедурах знижує довіру до регулюючих органів та збільшує регуляторні витрати для бізнесу [19, с. 42].

Виробництво лікарських засобів здійснюється за технологічним регламентом з додержанням вимог фармакопейних статей та інших державних стандартів, технічних умов з урахуванням міжнародних норм щодо виробництва лікарських засобів. Здійснюється державний контроль за якістю лікарських засобів та умовами їх виробництва. Реалізація лікарських засобів здійснюється лише за наявності сертифіката якості, що видається виробником (для імпортованих лікарських засобів - імпортером (виробником або особою, що представляє виробника лікарських засобів на території України)). Крім того, зокрема, виробництво, імпорт та торгівля лікарськими засобами здійснюється на підставі ліцензії [14].

6) невідворотності настання юридичної відповідальності за правопорушення у сфері виробництва та обігу лікарських засобів.

Стаття 27 Закону України «Про лікарські засоби» визначає відповідальність за порушення законодавства про лікарські засоби. Так, відповідно до зазначеної статті, особи, винні в порушенні законодавства про лікарські засоби, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законодавством [14].

Так, статтею 167 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачена відповідальність за випуск або реалізацію продукції, яка не відповідає вимогам стандартів, сертифікатів відповідності, норм, правил і зразків (еталонів) щодо якості, комплектності та упаковки, у вигляді накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб від трьох до вісімдесяти восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Стаття 188-10 Кодексу України про адміністративні правопорушення визначає, що невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів, щодо усунення порушень законодавства про лікарські засоби або створення перешкод для їх діяльності - тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [20].

Згідно із статтею 227 Кримінального кодексу України умисне введення в обіг (випуск на ринок України) небезпечної продукції, тобто такої продукції, що не відповідає вимогам щодо безпечності продукції, встановленим нормативно-правовими актами, якщо такі дії вчинені у великих розмірах, караються штрафом від трьох тисяч до восьми тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів грома-

дзя з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Під введенням в обіг (випуском на ринок України) небезпечної продукції, вчиненим у великих розмірах, слід вважати введення в обіг продукції, загальна вартість якої перевищує п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [21].

З огляду на сформоване, законодавче регламентування і виконання вказаних принципів є об'єктивно необхідним для публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні.

Висновки. Отже, наведений нами перелік принципів не є вичерпним та не претендує на їх однозначність. Однак проаналізовані принципи дають можливість сформулювати загальне уявлення про принципи публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні.

Література

1. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К. : «Укр. енцикл.», 1998. ISBN 966-7492-00-1
2. Словник іншомовних слів за редакцією О. С. Мельничука, Київ, 1974. URL: <http://www.rozum.org.ua/index.php?a=term&d=18&t=27691>.
3. Битяк Ю.П., Гаращук В.М., Дьяченко О.В., Зима О.Т., Зуй В.В. Адміністративне право України : підручник. К. : Юрінком Інтер, 2005. С.544.
4. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України : підручник. К. : Юрінком Інтер, 2008. С. 256.
5. Бандурка О.М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України: монографія. Х. : Вид. Ун-ту внутр. справ, 2004. С. 780.
6. М. Козюбра Принципи права: методологічні підходи до розуміння природи та класифікації в умовах сучасних глобалізаційних трансформацій. *Право України*. 2017. № 11. С. 142-164.
7. Погребняк С. Висновки та рекомендації з національної правничої дискусії. *Право України*. 2017. № 7. С. 90-93.
8. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України: підручник. Х. : Ун-т внутр. справ, 1998. 480 с.
9. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. К, 2004. 584 с.
10. Бандурка О.М. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. Загальна частина. Харків : Видавництво «Золота миля». 2011. С. 584.
11. Шура Н. О. Принципи публічного адміністрування як регулятори соціально-економічних процесів у національній економіці. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. 2016. С. 260-263.
12. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Адміністративне право України. Повний курс : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
13. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
14. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 № 123/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

15. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.

16. Авер'янов В. Оновлення доктринальних засад українського адміністративного права у світлі євроінтеграційних вимог. *Юридична Україна*. 2010. № 3. С. 4-10.

17. Про затвердження Положення про комісію для визначення необхідності в призначенні, відміні, перерозподілі лікарських засобів та відповідних харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, що закуповуються за рахунок коштів державного бюджету, а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі гуманітарної допомоги, громадянам, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання: наказ Міністерства охорони здоров'я України 05.02.2015 № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0420-15#Text>.

18. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 р. № 507-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>.

19. Пінчук Д. В. Механізм реалізації регуляторної політики у сфері торгівлі лікарськими засобами. *Економіка та управління національним господарством*. 2017. Випуск 16. С. 40-44.

20. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

21. Кримінальний Кодекс України: Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Анотація

Котенко Л. В. Принципи публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні. – Стаття.

В статті сформовано перелік принципів публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні. Проведено узагальнення наукових поглядів на категорії «принципи» та «принципи публічного адміністрування». Розглянуто теоретичні та прикладні засади публічного адміністрування виробництва та обігу лікарських засобів в Україні, а також проведено аналіз чинного законодавства у досліджуваній сфері. Визначено роль та значення державної влади у публічному адмініструванні. Особливу увагу приділено принципу невідворотності настання юридичної відповідальності за правопорушення у сфері виробництва та обігу лікарських засобів.

Ключові слова: виробництво лікарських засобів, лікарські засоби, обіг лікарських засобів, органи публічного адміністрування, охорона здоров'я, публічне адміністрування.

Аннотация

Котенко Л. В. Принципы публичного администрирования производства и обращения лекарственных средств в Украине. – Статья.

В статье сформирован перечень принципов публичного администрирования производства и обращения лекарственных средств в Украине. Проведено обобщение научных взглядов на категории «принципы» и «принципы публичного администрирования». Рассмотрены теоретические и прикладные основы публичного администрирования производства и обращения лекарственных средств в Украине, а также проведен анализ действующего законодательства в исследуемой сфере. Определена роль и значение государственной власти в публичном администрировании. Особое внимание

уделено принципу неотвратимости наступления юридической ответственности за правонарушения в сфере производства и обращения лекарственных средств.

Ключевые слова: производство лекарственных средств, лекарственные средства, оборот лекарственных средств, органы публичного администрирования, здравоохранение, общественное администрирование.

Summary

Kotenko L. V. Principles of public administration of production and circulation of medicines in Ukraine. – Article.

The article forms a list of principles of public administration of production and circulation of medicines in

Ukraine. The generalization of scientific views on the categories of «principles» and «principles of public administration» is carried out. Theoretical and applied principles of public administration of production and circulation of medicines in Ukraine are considered, and also the analysis of the current legislation in the researched sphere is carried out. The role and importance of state power in public administration are determined. Particular attention is paid to the principle of inevitability of legal liability for offenses in the field of production and circulation of medicines.

Key words: production of medicines, medicines, circulation of medicines, public administration bodies, health care, public administration.